

پیام های بهداشتی پوش ملی سلامت دهان و دندان

۱۷ لغایت ۱۹ اردیبهشت ماه – سال ۱۴۰۳

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

معاونت بهداشت

دفتر سلامت دهان و دندان

روز اول: دهان دریچه سلامت

روز دوم: سلامت دهان و دندان، سلامت کودک

روز سوم: نقش سازمان های دولتی و نهاد مردمی در سلامت دهان و دندان

ارتباط سلامت دهان و دندان و سلامت عمومی

دهان دریچه سلامت

ارتباط سلامت دهان و دندان و سلامت عمومی

- بیماری های دهان و دندان افراد را در طول زندگی تحت تاثیر قرار می دهد و می تواند باعث درد، ناراحتی، بد شکلی و حتی مرگ شوند.
- خوشبختانه بیشتر بیماری های دهان و دندان تا حد زیادی قابل پیشگیری هستند و در مراحل اولیه درمان می شوند.
- شایع ترین بیماری های دهان و دندان، پوسیدگی دندان، بیماری های شدید لثه (پریودنتال)، بی دندانی و سرطان دهان است.
- در طول دوره زندگی سلامت دهان بر سلامت عمومی افراد اثرگذار است و تاثیر مهمی بر کیفیت زندگی افراد دارد بدین صورت که می تواند در تغذیه، عملکرد روزانه، تعاملات اجتماعی و اعتماد به نفس و ... افراد تاثیر داشته باشد.

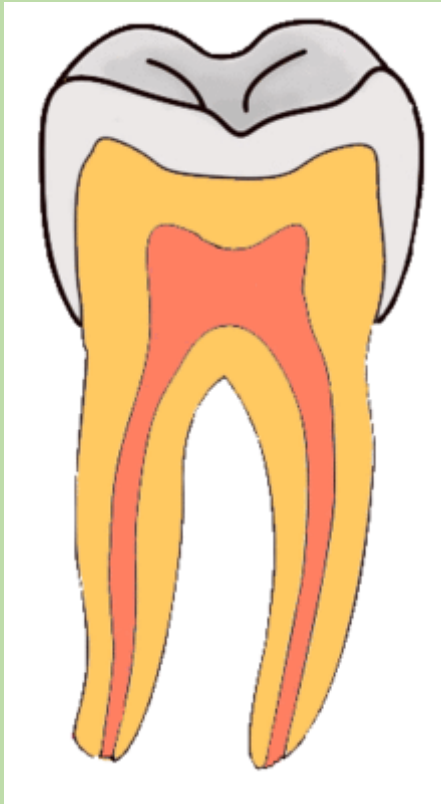
شناخت شایع ترین بیماری های دهان و دندان

- پوسیدگی دندان

- بیماری های لثه

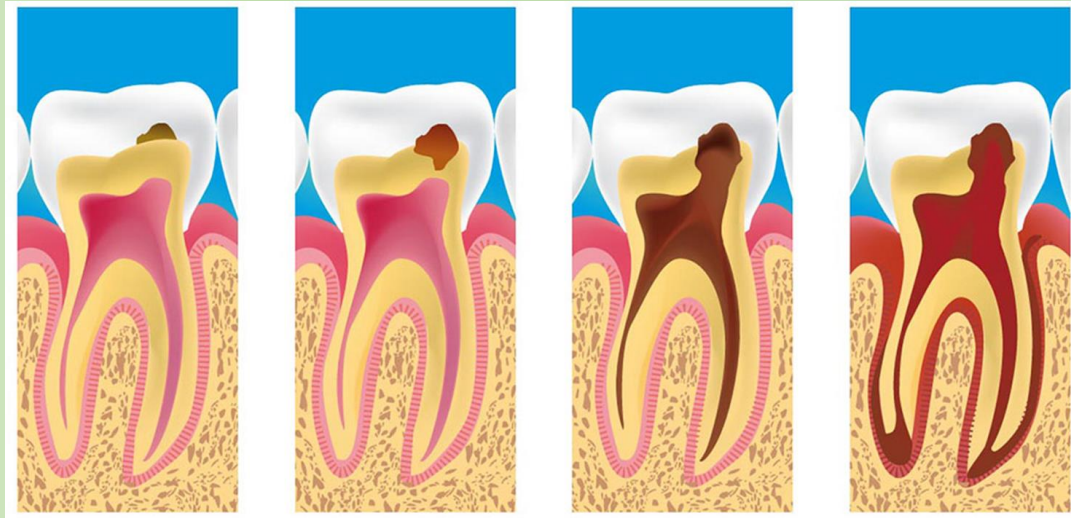
- سرطان دهان

پوسیدگی دندان ها

- در همه افراد
- هم زنان و هم مردان
- در هر سنی از کودکی تا پیری
- در همه جای دنیا

پوسیدگی می تواند طیف گسترده ای از علائم داشته باشد:

- آبسه و تورم های تهدید کننده حیات
- درد شدید
- ناراحتی موقع جویدن
- حساسیت به سرما و گرما
- حساسیت به مواد شیرین
- یا حتی بدون هیچ علامتی

پوسیدگی در دندان های شیری

پوسیدگی در دندان های دائمی

پوسیدگی ریشه دندان

بیماری های لته

• التهاب لته = درگیر شدن لته

• بیماری شدید لته (پریودنتیت) = درگیر شدن لته، بافت های نگهدارنده دندان و استخوان

لثه سالم

التهاب لثة

بیماری شدید لثه یا پریودنتیت

تحليل لثة

دکتر زهرا سیدمعلمی

ارتباط سلامت دهان و دندان و سلامت عمومی

- بیماری های عمومی، داروها و روش های درمانی جهت معالجه آنها می توانند **تظاهرات دهانی** داشته باشند و عوارض و مشکلاتی را در ناحیه دهان و دندان ایجاد کنند.
- دیابت کنترل نشده، مشکلات متعدد دهانی شامل **سوزش دهان**، عفونتهای قارچی، بیماری های لته ای، پوسیدگی دندان و خشکی دهان ایجاد می کند.
- روشهای درمانی در سرطانهای ناحیه سرو گردن مثل اشعه درمانی و شیمی درمانی سبب **بیماری های لته ای**، کاهش ترشح بزاق و **خشکی دهان** و در نتیجه **پوسیدگی دندان** خواهد شد.
- اقدام جهت کنترل عوامل خطر مشترک بین بیماری های دهان و دندان و سایر بیماری های عمومی میتواند هم به سلامت عمومی بدن و هم به سلامت دهان و دندان کمک کند.

۱. بیماری های دهان ناشی از بیماری های عمومی

ضایعات دهانی در اثر دیابت:

- التهاب لثه
- احساس سوزش
- بیماری های قارچی
- زخم های بهبود نیافته
- بوی بد دهان
- خشکی دهان
- پوسیدگی دندان

پوسیدگی دندان ناشی از دیابت (نوع یک و دو)

بیماری لثه ناشی از دیابت

دیابت کنترل نشده \longleftrightarrow بیماری لته (پریودنتیت) کنترل نشده

دیابت نوع دو تا سه برابر احتمال ایجاد پریودنتیت را زیادتر می کند

پریودنتیت احتمال بروز دیابت نوع دو را زیاد می کند.

ثابت شده پریودنتیت اثر منفی بر روی کنترل قند خون دارد.

بیماریهای تنفسی و اسپری ها:

احتمال ایجاد بیماری های قارچی یا خشکی دهان

بیماریهای عمومی یا داروها:

خشکی دهان

تغییر در حس چشایی یا بویایی

درد ناحیه دهان و صورت

فیروز لثه

تحلیل استخوان

لقی دندان

۲. تاثیر محیط دهان و بیماری های آن و بهداشت ضعیف دهان

بر سلامت عمومی

• رعایت بهداشت و داشتن سلامت دهانی، به سالم ماندن بقیه بدن کمک می کند.

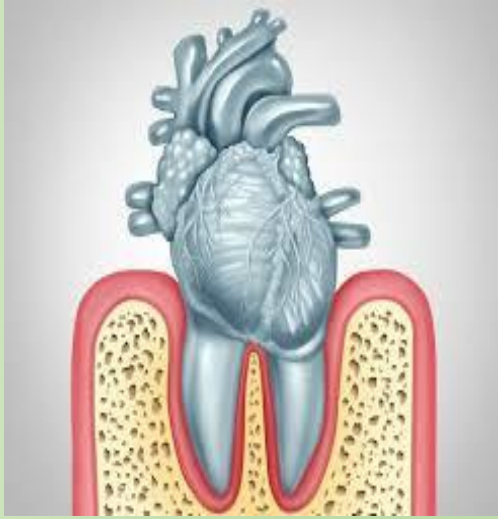
• دو بار مسواک زدن در روز فقط برای حفظ یک لبخند زیبا نیست، بلکه حفظ سلامت دهان و دندان برای سالم ماندن کل بدن، به ویژه در بیماران مسن، بسیار اهمیت دارد.

• سلامت ضعیف دهان منجر به از دست دادن دندان ها شده و بر توانایی جویدن فرد تاثیر میگذارد و منجر به سوء تغذیه می شود.

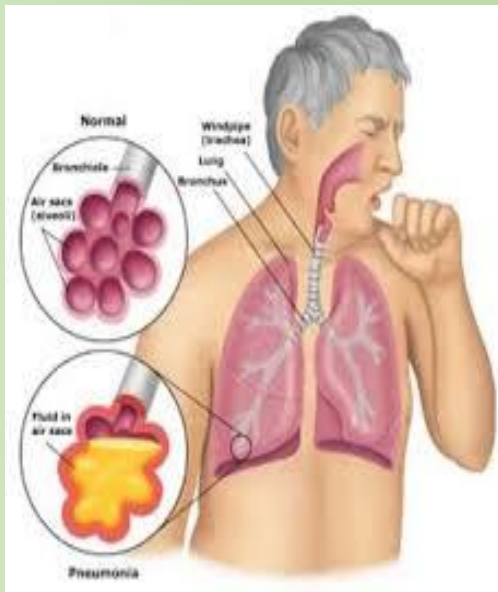
سلامت دهان و دندان ← سلامت عمومی بدن

- بوی بد دهان
- به خطر افتادن زیبایی
- پوسیدگی
- بیماریهای لثه
- ازدست دادن دندانها
- مشکلات گوارشی
- بیماری های قلبی
- فشار خون بالا
- دیابت
- بیماری های ریوی
- سکته مغزی
- سرطانها
- و....

• بیمارانی با بهداشت ضعیف دهان و دندان در معرض خطر حمله قلبی، نارسایی قلبی، سکته مغزی و بیماری تنفسی قرار دارند.

• چنانچه باکتری های موجود در حفره دهان وارد جریان خون شوند، می توانند تأثیرات مضر را در افراد با دریچه های مصنوعی قلب و مفاصل پروتزی ایجاد کنند.

• **پریودنتیت** با بیماری های زیر مرتبط است:

- دیابت
- بیماری های قلبی عروقی
- ارتریت روماتوئید
- پنومونی
- بیماری های احتقانی قلب
- سرطان پانکراس

پس:

۱- اهمیت رعایت بهداشت دهان برای داشتن هم دندان سالم و هم لثه سالم

۲- درمان بیماری پریودنتیت

۳. بیماری های با علائم مشترک در دهان و سایر اجزای بدن

• لیکن پلان

• سندرم بهجت

• سرخک

- اگر یک بیماری در دهان را تشخیص دهند که علت آن به طور کامل به عوامل داخل دهانی منتسب نشود، باید در مورد احتمال رابطه ی یک بیماری عمومی با وضعیت دهان فکر کرد.
- کاندیدیازیس دهانی، یک عفونت قارچی در دهان است که می تواند نشان دهنده ی ضعف سیستم ایمنی باشد.
- تشخیص دیابت درمان نشده توسط دندانپزشکان
- دندانپزشکان و مراقبین سلامت ممکن است اولین کسانی باشند که متوجه علائم ایدز یا سرطان می شوند.
- مراقبین سلامت نقش مشابه و مهمی دارند.

۳. عوامل خطر مشترک بین بیماری های دهان و دندان و سایر بیماری ها

- دسته ای از **عوامل خطر** هستند که هم باعث ایجاد **بیماری های دهان و دندان** (پوسیدگی دندان، بیماری پریودنتال، سرطان دهان) می شوند و هم **سایر بیماری های عمومی** مثل **پرفشاری خون، چاقی و اضافه وزن، دیابت و سرطان ها** را ایجاد می کنند که به این ها "عوامل خطر مشترک" گفته می شود.
- از **عوامل خطر مشترک** بین بیماری های دهان و دندان و سایر بیماری های عمومی، **تغذیه ناسالم حاوی مواد قندی بالا** است که هم باعث **پوسیدگی دندان ها** می شود و هم باعث **چاقی و اضافه وزن** می شود.
- **دخانیات** علاوه بر ایجاد **بیماری لته و سرطان دهان**، باعث ایجاد دیگر سرطان ها مانند **سرطان ریه** نیز می شود.

تاثیر مصرف سیگار و قلیان در دهان

سرطان دهان

پوسیدگی و بیماری لثه

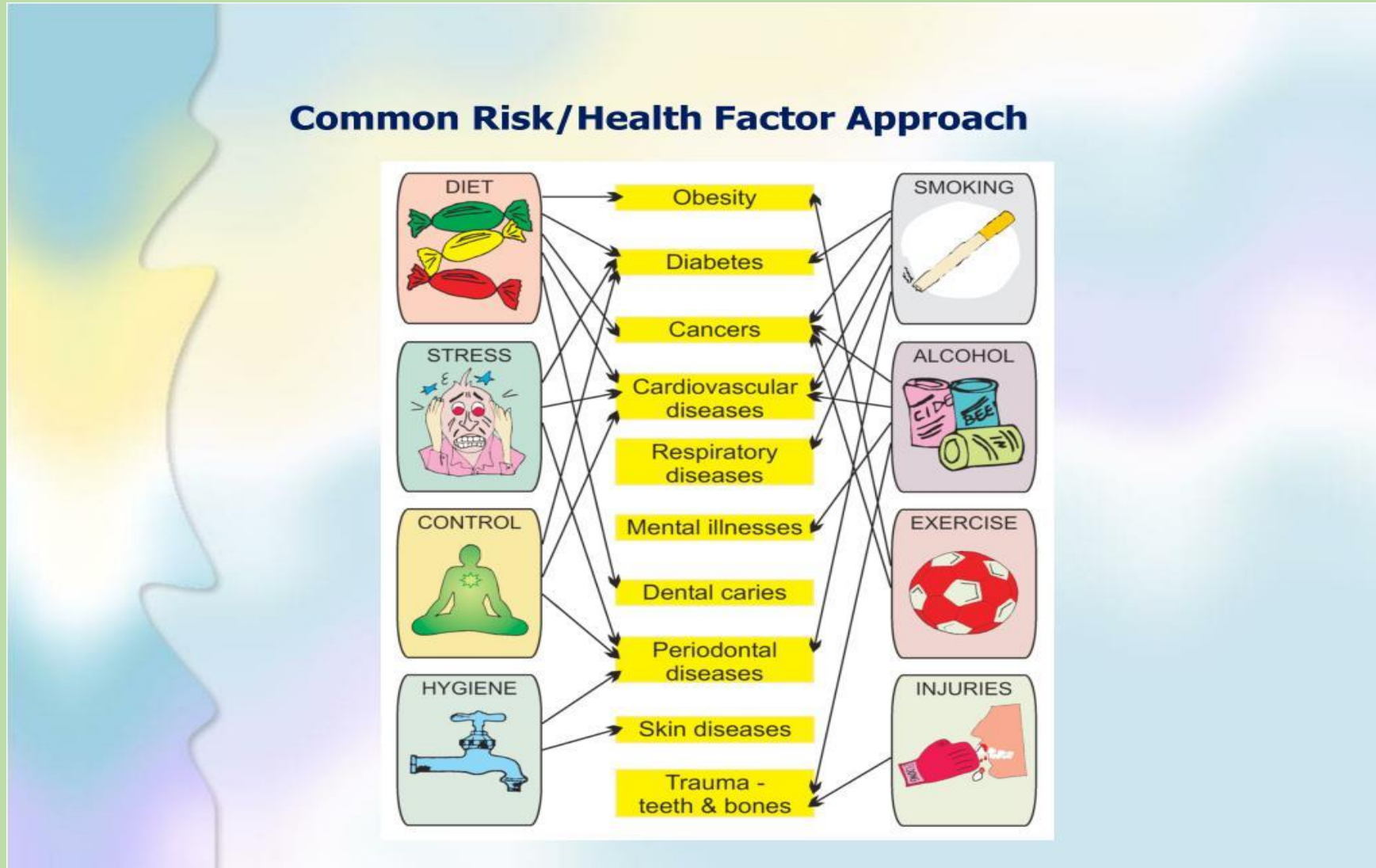

زرد شدن دندان ها و

بوی بد دهان

عوامل خطر مشترک بین بیماری های دهان و بیماری های عمومی بدن

السَّوَاكُ مَرْضَاهُ لِلَّهِ وَسُنَّةُ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَمُطَيِّبَةٌ لِلْفَمِّ؛

مسواک زدن سبب خشنودی خداوند، اجرای سنت پیغمبر و وسیله خوش بویی و پاکیزگی دهان است.

مکارم الاخلاق، ص ۵۱

در کار نیک موفق باشید

دکتر زهرا سیدمعلمی